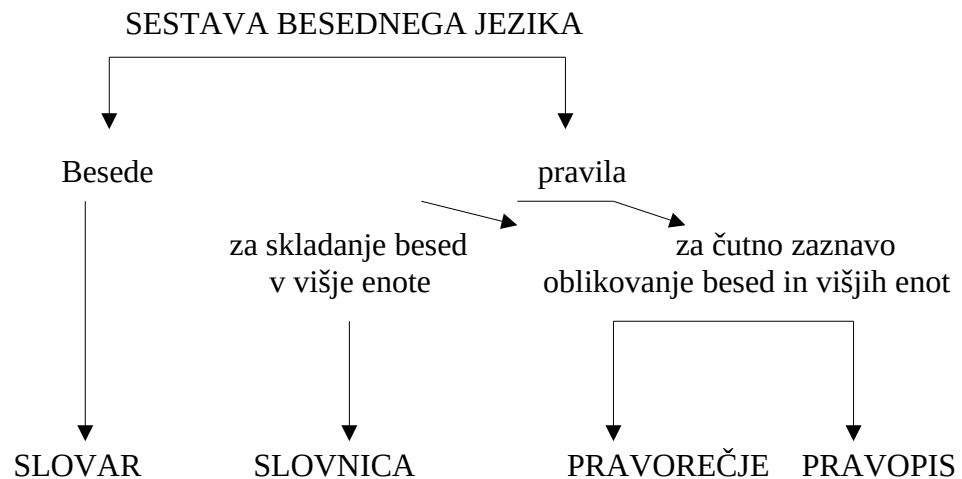

BESEDNI JEZIK

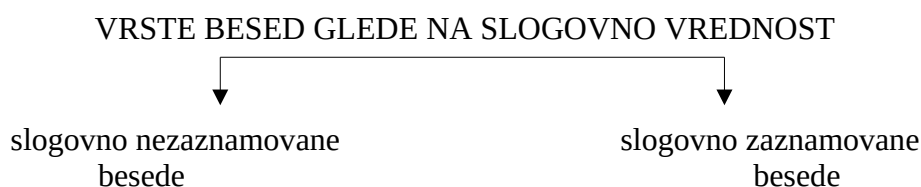
Za človeka je temeljno sredstvo sporazumevanja BESEDNI JEZIK. Temeljna enota le tega je beseda. Ljudje se ne sporazumevamo le z besedami, vendar pri govorjenju/pisanju upoštevamo PRAVILA ZA SKLADANJE/POVEZOVANJE BESED V VIŠJE ENOTE in PRAVILA ZA ČUTNO ZAZNAVO (slušno oziroma vidno) OBLIKOVANJE besed in višjih enot.

Besedni jezik je dogovorjeni SESTAV (sistem) BESEDNIH ZNAMENJ IN PRAVIL za tvorjenje ustnih in pisnih besedil. Človek se besednega jezika nauči iz okolja. Uporablja ga pri vsakdanjem sporazumevanju v družbi, v šoli ga le načrtno opazuje in spoznava teoretično njegova pravila.

Besede

Besede so dogovorjena znamenja iz glasov ali črk, s katerimi kaj poimenujemo. Vsaka beseda nekaj pomeni, večina besed ima več kot le en pomen. Takšne besede imenujemo VEČPOMENKE takšna je npr. beseda konj (šahovska figurica, žival, velik in neroden človek, telovadno ogrodje,...) Poznamo tudi enopomenske besede le teh je zelo malo. Večinoma so strokovni izrazi. Besede niso le nosilke pomena, temveč imajo tudi DOLOČENO SLOGOVNO VREDNOST. Besede, ki jih lahko uporabljamo v vseh okoliščinah, saj z njimi le poimenujemo določeno predmetnost, so slogovno NEZAZNAMOVANE. Besede, ki razodevajo tudi sporočevalca in jih lahko uporabljamo le v določenih okoliščinah so slogovno ZAZNAMOVANE. (npr. pes, psiček, kuža, kužek, mrcina, pos, pesek,... beseda pes je slogovno nezaznamovana, vse ostale so zaznamovane.)

SLOVNIČNA, PRAVOREČNA IN PRAVOPISNA PRAVILA

Slovnična pravila urejajo skladanje/ vezanje besed v višje enote; učijo nas tvoriti pravilne:

- besedne zveze
- povedi
- besedila (zveze povedi)

Pravorečna pravila nas učijo pravilnega/ knjižnega izgovarjanja besed in višjih enot. Zajemajo pravila:

- o izgovoru glasov v različnih položajih v besedi
- o naglaševanju besed in o trajanju naglašene samoglasnika
- o melodiji, glasnosti, hitrosti in višini govorjenja, o delanju premorov in o barvanju glasov

Pravopisna pravila nas učijo pravilnega pisanja besed in višjih enot. Zajemajo pravila:

- o zapisovanju glasov s črkami
- o rabi ločil
- o deljenju besed
- o pisanju besed skupaj ali narazen z vezajem
- o pisanju prevzetih besed